

sikt» fra psykodynamisk tenkning i denne konteksten formuleres som en «utsikt». Det betyr at det som pasienten/klienten har lært på den terapeutiske scenen, som forfatteren mener er hovedtyngden i en psykodynamisk terapi, kan han/hun ta med seg ut på sin daglige scene, som han mener er hovedtyngden sett fra et læringsteoretisk ståsted.

En påstand (fremsatt i et av de tidlige kapitlene) om at det ikke nødvendigvis er de kognitive teknikkene i en kognitiv atferdsterapi som bidrar til terapeutisk suksess, vil få noen til å stusse. Hva som da virker, besvares med empiri som viser at terapier med variasjon i terapeutisk tilnærming mellom hovedtyngde på kognitive teknikker, i motsetning til vektlegging av kun aktivisering/eksponering, ikke gir forskjellig utfall, verken ved terapislutt (korttid) eller ved to års oppfølging.

Layouten er tiltalende, og teksten er oversiktlig redigert. Imidlertid virker en engelsk tittel på en svenskspråklig bok noe pussig. Det svenske språket er heller ikke alltid like lettforståelig, men selv i en norsk oversettelse ville nok boken kun appellere til et begrenset publikum.

Tore Gude

Modum Bad
og
Avdeling for atferdsfag
Universitetet i Oslo

Oppslagsverk om pancreaskreft

Neoptolemos JP, Urrutia RA, Abbruzzese JL et al, red.

Pancreatic cancer

2 bd. 1 390 s, tab, ill. Heidelberg: Springer, 2010.
Pris EUR 399
ISBN 978-0-387-77497-8

De renommerte redaktørene av dette tobinds «leksikonet» om pancreaskreft har påtatt seg en ambisiøs oppgave med å presentere en komplett sammenstilling av det som er verdt å vite om pankreaskreft. Følgelig er dette

aktuelt og av interesse for alle som arbeider med denne sykdommen. Boken er ikke bare rettet mot klinikerne, men like mye mot områder innen basalforskning eller klinisk forskning. De to bindene er delt inn i tre deler, hvor en seksjon, kalt «The nature of pancreatic cancer», beskriver alt fra embryologisk utvikling og stamceller til cellesyklus,

molekylære signalveier, musemodeller og differensiering mellom ulike tumorer i pankreas. Tematikken er fordelt på 25 kapitler som er omfattende på hver sine områder, men likevel ikke alltid uttømmende i sine enkeltheter.

Bind to inneholder en seksjon kalt «Clinical management of pancreatic cancer» som omhandler alle diagnostiske og behandlingsmessige aspekter av pankreaskreft, både ved kurativ og palliativ tilnærming. Det kan synes som om det

har gått litt fort i redigeringen, da overlapp forekommer. Kapitlet om palliativ kirurgisk behandling inneholder for eksempel ikke data fra en nylig randomisert studie fra forfatterens egen gruppe, og man finner artikler fra 2008 «in press», noe som avslører tidsforsinkelsen ved å publisere bøker. Jeg vil tro at temaene innen de molekylærbiologiske aspektene lider betydelig mer enn de kliniske temaene når det gjelder aktualitet i så måte. Alle kapitlene avsluttes med nøkkelpunkter innen temaet, opplisting av kliniske implikasjoner (for første del av boken) eller retningslinjer (om de finnes; for den kliniske delen) og et forsøk på å peke ut forskningspunkter for fremtiden. Fremtidens behandlingsmuligheter (vaksiner, immunmodulering etc.) er også omtalt i fem egne avsluttende kapitler i en siste seksjon.

Boken er solid innbundet og trykket på godt papir. Illustrasjonene og figurene er i gråtoner, dels dårlig skalert. Det forekommer også enkelte skrivefeil. Selv om bind to inneholder et samlet tjuetalls tilføyer, hvor flere av figurene er gjengitt i farger, trekker det ikke opp når man tar prisen i betraktning. Et omfattende indeksregister er til god hjelp og representerer kanskje det som er dette verkets største styrke, nemlig at det fungerer som et oppslagsverk. Det foreligger dog andre, mer spennende og mer tiltrekkende eksempler på markedet (1). Dette er utvilsomt et omfattende og dekkende verk for den interesserte – etter min mening står dessverre ikke presentasjonen i stil med innholdet.

Kjetil Søreide

Kirurgisk avdeling
Stavanger universitetssjukehus

Litteratur

1. von Hoff DD, Evans DB, Hruban RH. Pancreatic cancer. Sudbury: Jones and Bartlett Publishers, 2005.

Sjekkliste for den stressede legen

Rowe L, Kidd M.

First do no harm

Being a resilient doctor in the 21th century.
142 s, tab. New York, NY: The McGraw-Hill,
2009. Pris USD 30
ISBN 978-0-07-027697-0

Forfatterne er to erfarne og fremtredende australske allmennmedisinere. Tittelen henviser på at de mener at dette etiske påbudet også må gjelde for legen selv og hans/hennes familie og øvrige liv. Denne lille, heftete boken

er dermed intet mindre enn et ambisiøst forsøk på å gi den lesende legen all den hjelp han/hun trenger for å få et godt liv.

Som bekjent er det i stor grad våre relasjoner som bestemmer hvordan vi får det i livet, og forfatterne legger derfor hovedvekten på våre forskjellige relasjoner. Etter et kapittel om å være lege generelt, kommer det kapitler om vår relasjon til oss selv, vår helse, egen lege, familie og venner, våre kolleger, pasienter og faglige foreninger. Etter å ha gitt råd om hvordan håndtere egen personlig krise, sammenfattes det hele i åtte prinsipper for å være en motstandsdyktig lege. I tillegg finner man noen sjekkliste med kriteriene for de viktigste psykiatriske lidelsene hos leger. Jeg bør kanskje ikke røpe alle de åtte prinsippene, men her er tre eksempler: Gjør ditt hjem til et fredfylt sted. Ta vare på gode relasjoner. Kontroller stress, ikke mennesker.

Boken ser liten ut, men er enormt innholdsrik. Hvert kapittel vil nevne alt som måtte være relevant innenfor temaet, samtidig som det inneholder både sjekkliste for å identifisere at legen har et problem og råd om hvordan ulike problemer kan og bør håndteres. For å få med seg alt har forfatterne satt opp det meste av stoffet i kulepunkter og sjekkliste. For leseren blir det derfor som når man får utdelt hovedpunktene i et foredrag som man ikke har hørt bli fremført. Fortellingen, og dermed gjenkjennelsen, mangler. Leseren må lage seg sin egen fortelling basert på de kulepunktene som måtte oppleves som relevante. Den vil derfor best fungere som en oppslagsbok hvor man kan gå rett til det kapitlet som gjelder de problemene man måtte være oppe i, og der bli satt på sporet av hva som kan være problemet, og hvordan det kan takles. Gjør man det, vil man nok likevel kunne savne referanser til litteratur som utfyller og utdyper. Det er det ikke funnet plass til her.